

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato: 22. december 2008
Filnavn: Instruks tålt ophold

Instruks vedrørende styrket kontrol med overholdelse af påbud om at tage ophold på et bestemt indkvarteringssted for personer der opholder sig her i landet på tålt ophold

Ved lov nr. X har Folketinget vedtaget en ændring af udlændingeloven, som skal skærpe kontrolforanstaltningerne for udlændinge på tålt ophold inden for det gældende kompetence- og prøvelsessystem.

Nedenfor følger retningslinjer for, hvorledes Udlændingetjenesten skal administrere de ændrede regler om kontrol med et meddelt påbud til en udlænding på tålt ophold om at tage ophold i Center Sandholm.

Udlændinge på tålt ophold pålægges som udgangspunkt at tage ophold i Center Sandholm.

Det er Udlændingetjenesten, der efter udlændingelovens § 42 a, stk. 8, træffer afgørelse om, hvorvidt udlændinge på tålt ophold skal pålægges at tage ophold i Center Sandholm.

Udlændingetjenesten træffer afgørelse herom efter indstilling fra Rigspolitiet.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 8, skal Udlændingetjenesten, medmindre særlige grunde taler derimod, bestemme at udlændinge på tålt ophold skal tage ophold på et bestemt indkvarteringssted. Med bestemt indkvarteringssted menes Center Sandholm.

Med Udlændingetjenestens afgørelse om indkvarteringssted menes, at den pågældende får sit opholds- og overnatningssted på centret. Dette betyder, at udlændingen ikke uden tilladelse må overnatte andre steder.

Træffer Udlændingetjenesten afgørelse om, at udlændingen skal pålægges at tage ophold i Center Sandholm, sender Udlændingetjenesten afgørelsen herom til politiet med henblik på forkyndelse for udlændingen, herunder oplysning om betydningen af afgørelsen. Politiet forkynder afgørelsen for udlændingen, og påtegner afgørelsen, at denne er forkyndt for udlændingen.

Udlændingetjenestens afgørelse om indkvarteringssted kan ikke påklages til Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46, stk. 2. Der er almindelig adgang til domstolsprøvelse efter grundlovens § 63.

Påbud om at tage ophold i Center Sandholm udgør et indgreb, der er omfattet af artikel 2 (om frihed til valg af opholdssted) i fjerde tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det følger af den nævnte bestemmelse, at enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, inden for dette skal have ret til at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted. Beskyttelsen omfatter også udlændinge, herunder udlændinge, der er på tålt ophold. Retten er dog ikke absolut, idet der kan gøres indgreb i denne ret, hvis det er i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til bl.a. den offentlige orden. Det indebærer bl.a., at indgrebet skal være proportionalt i hvert enkelt tilfælde

Proportionalitetsprincippet indebærer, at de pågældende personer på tålt ophold – uanset påbud om opholds- og meldepligt – i det daglige vil skulle have en bevægelsesfrihed i et sådant omfang, at der ikke pålægges uproportionale restriktioner med hensyn til det pågældendes ret til at færdes uden for Center Sandholm.

Pligten til at tage ophold på Center Sandholm betyder, at udlændingen får sit opholds- og overnathningssted på centret – altså med andre ord, at udlændingen ikke uden tilladelse må overnatte andre steder. Udlændingen vil ikke være forpligtet til at være på sit værelse eller på centret om aftenen eller om natten. Den pågældende vil også i aften- eller nattetimerne uden tilladelse kunne færdes uden for centret, for eksempel ved at besøge venner, bekendte eller lignende uden at skulle være hjemme på et bestemt tidspunkt. Afgørende er, at udlændingen vender tilbage til centret og har centret som det sted, hvor vedkommende overnatter.

Proportionalitetsprincippet og artikel 8 om retten til respekt for familielivet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention indebærer, at opholdspligten ikke vil være til hinder for, at den pågældende udlænding vil kunne besøge sin familie.

Hvis f.eks. familien bor i Jylland, vil der være mulighed for i rimeligt omfang at tage på weekendophold hos familien. I den forbindelse pålægges der pligt til at melde sig hos det lokale politi.

Hvis der herudover er rimelig anledning til yderligere besøg hos en familie, der bor langt fra Center Sandholm, f.eks. i forbindelse med vigtige familiebegivenheder, vil der også være mulighed for det. Også i den forbindelse pålægges der pligt til at melde sig hos det lokale politi.

I den forbindelse bemærkes, at der for udlændinge, hvis familie bor nær ved Center Sandholm, skal være den samme mulighed for at besøge familie og overnatte hos denne.

Som eksempler på, hvad der skal gives dispensation til, kan nævnes:

- jævnlige weekendbesøg hos familie
- andre besøg med overnatning hos familie, så længe det kan lægges til grund, at den pågældende bevarer sit opholds- og overnathningssted på Center Sandholm
- overnatning ude som følge af sygdom eller andre uopsættelige forhold

Også for udlændinge på tålt ophold, som ikke har familie i Danmark, skal der som følge af retten til respekt for privatlivet efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention være mulighed for at få dispensation til at overnatte hos venner i forbindelse med højtider, fødselsdage mv.

Dispensation skal gives straks med henblik på at sikre, at formålet med dispensation ikke forspildes.

Da proportionalitetsbetingelsen løbende skal være opfyldt, kan det med tiden blive vanskeligere at begrunde sådanne indgreb, f.eks. hvis det viser sig fortsat at være umuligt at udsende den pågældende. Det bemærkes, at afgørelser om meldepligt og påbud om ophold vil kunne indbringes for domstolene efter grundlovens § 63.